

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย

มนุษย์นั้นเป็นสัตว์สังคม คือ มนุษย์จะต้องมีการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นหรือบุคคลอื่นอยู่เสมอ การติดต่อสื่อสารกันนั้นก็เพื่อจะทำความรู้จักหรือสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน วิธีที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารกันนั้นมีหลายวิธี เช่น การแสดงกิริยาท่าทาง หน้าตา หรือการเปล่งเสียงเป็นสัญญาณบอกให้รู้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เราเรียกกันว่า ภาษานั้นเอง แต่ละกลุ่มสังคมก็จะมีภาษาเฉพาะของคนที่รู้จักกันเฉพาะกลุ่ม บุคคลอื่นหรือกลุ่มอื่นจะไม่สามารถรู้หรือเข้าใจได้ถ้าไม่ศึกษาเสียก่อน ในการใช้ภาษาของแต่ละกลุ่มก็จะมีวิวัฒนาการเปลี่ยนแปลงไปอยู่ตลอดเวลา เพื่อพัฒนาหรือเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ติดต่อสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดและอารมณ์ในการปฏิบัติงาน การดำเนินธุรกิจ การศึกษา และการสื่อสารในด้านอื่น ๆ ยิ่งกิจกรรมในสังคมมีมากขึ้น ภาษายังต้องเปลี่ยนแปลงและมีการเพิ่มเติมเพื่อให้สามารถถ่ายทอดกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ออกมาได้ชัดเจน จะเห็นได้ว่าเมื่อชนชาติหนึ่งรับวัฒนธรรมของอีกชนชาติหนึ่งเข้ามา มักจะต้องรับศัพท์และสำนวนภาษามาใช้และปรับปรุงให้เข้ากับภาษาของคน ทำให้เกิดความเข้าใจตรงกัน

การที่มนุษย์อยู่ร่วมกันในสังคมและประเทศชาติได้ เพราะมีภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกัน เช่น ใช้ภาษาเดียวกันก็เป็นชาติเดียวกัน เป็นต้น นอกจากนี้ภาษายังทำหน้าที่เป็นสื่อความคิด เป็นสะพานเชื่อมความคิดของมนุษย์ให้ถึงกันได้ ที่กล่าวเช่นนี้ก็เพราะภาษามีได้เป็นตัวความคิด หากแต่เป็นเพียงสิ่งแทนความคิดเท่านั้น ทักษะในการสื่อสารที่มนุษย์ใช้มีสี่ประเภท คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน มนุษย์อาศัยทักษะทั้งสี่ประเภทนี้เสริมสร้างสติปัญญาและความรู้สึกนึกคิดให้กับตนเองและสังคมตลอดมา

ดวงใจ ไทยอุบุญ (2543, หน้า 1) กล่าวว่า ภาษาไทยเป็นสมบัติอันล้ำค่าที่แสดงความเป็นชาติไทย โดยใช้ภาษาเป็นสื่อในการแสดงความรู้ ความคิดและประสบการณ์ ซึ่งแสดงถึงวัฒนธรรมอันล้ำค่าของชาติที่มีลักษณะเด่น และมีเอกลักษณ์ที่น่าภาคภูมิใจอันควรแก่การทำนุบำรุง ส่งเสริม อนุรักษ์และสืบทอดให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

ประเทศไทยของเรานั้นมีภาษาที่ใช้เป็นของเราเองนั่นก็คือภาษาไทย การใช้ภาษาไทยนั้นต้องใช้ให้ถูกต้อง เช่นการอ่าน การฟัง การพูด รวมไปถึงการเขียน ต้องใช้ให้ถูกต้องให้สมกับที่เราเป็นคนไทย ถ้าเราใช้ภาษาไทยไม่ถูกต้อง เช่น อ่านออกเสียงไม่ชัดเจน ออกเสียงควบกล้ำไม่ถูกต้อง เขียนคำศัพท์ไม่ถูก เขียนตัวสะกดผิด เขียนไม่ชัดเจน เขียนแล้วอ่านไม่ออก เว้นวรรคหรือย่อหน้าไม่ถูกต้อง เขียนคำยากไม่ได้ เหล่านี้เป็นต้น ถ้าคนไทยใช้ภาษาไทยไม่ถูกต้องดังที่กล่าวข้างต้น บุคคลอื่นก็อาจจะว่าเราได้ ว่าเป็นคนไทยแต่ใช้ภาษาไทยไม่ถูกต้อง ดังนั้น เราในฐานะที่เป็นคนไทยต้องใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง

ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทยที่แสดงถึงความมีอิสระและเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ ที่คนในชาติปรารถนาและภาคภูมิใจ จึงเป็นหน้าที่ของคนในชาติที่จะสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมนี้ให้ดำรงอยู่กับประเทศไทยสืบไป ซึ่งสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่กำหนดให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาของไทย ทรัพยากรธรรมชาติและพัฒนาสังแวดล้อม ดังนั้นภาษาไทยมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตและความเป็นปึกแผ่นของสังคมไทย คนไทยจำเป็นต้องมีความตระหนักถึงความสำคัญของภาษาไทย โดยทำความเข้าใจและศึกษาหลักเกณฑ์ทางภาษา ฝึกฝนให้มีทักษะฟัง พูด อ่าน และเขียนให้มีประสิทธิภาพเพื่อนำไปใช้ ในการสื่อสารและการเรียนรู้ เป็นการส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกัน (กรมวิชาการ , 2545 , หน้า 4 - 6)

ในชีวิตประจำวันของเราจำเป็นต้องใช้ทักษะทางภาษาทั้งสิ้นผสมกัน เพราะเป็นการรับเข้ามาและถ่ายทอดออกไป ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ระหว่างกันอย่างใกล้ชิด ดังนั้น การฟัง การอ่าน การพูด และการเขียน จึงจำเป็นอย่างมากในการสื่อสารของมนุษย์

ทักษะทางภาษาทั้งสี่ประเภทที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น ถือว่าการเขียนเป็นการถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และความเข้าใจของตนเองออกมาเป็นตัวอักษรหรือลายลักษณ์อักษร เพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ และเป็นเครื่องมือในการพัฒนาความคิด สติปัญญา ตลอดจนทัศนคติอีกด้วย การเขียนจึงเป็นทักษะการแสดงออกที่สำคัญ ในการเรียนและการสอนเกือบจะทุกวิชาต้องอาศัยการเขียนเพื่อบันทึกและแสดงความรู้ของตนเองออกมา จึงนับได้ว่าการเขียนเป็นรากฐานสำคัญในการเรียนวิชาต่าง ๆ การเขียนมีบทบาทในการดำเนินชีวิตของคนเรา การเขียนที่จะประสพผลนั้นจะต้องอาศัยองค์ประกอบอื่นๆ เช่นการสะกดคำให้ถูกต้อง การเว้นวรรคตอนถูกต้อง การใช้คำให้ตรงความหมาย การเลือกสรรถ้อยคำ การจัดระบบความคิดเพื่อถ่ายทอดเป็นตัวหนังสือให้ผู้อ่านเข้าใจก่อนการเขียน การเลือกประเด็นที่จะเขียน การเรียบเรียงถ้อยคำสำนวนให้สละสลวยกระทัดรัด รวมถึงการใช้ประสมการณ์ของผู้เขียนกับผู้อ่านให้ตรงกัน ซึ่งผู้เขียนจะต้องเรียนรู้และฝึกฝนอย่างถูกวิธีให้เกิดความชำนาญ และจะต้องใช้เวลาพอสมควรที่จะทำให้เกิดทักษะ การที่จะพัฒนาทักษะการเขียนได้จะต้องคำนึงถึงหลักในการเขียนด้วย (ดวงใจ ไทยอุบุญ, 2543, หน้า 11) นอกจากนี้การเขียนยังเป็นทักษะที่สลับซับซ้อนกว่าทักษะอย่างอื่น จะเห็นได้ว่าเด็กที่สามารถเขียนได้ จะต้องสามารถฟัง พูด และอ่านได้มาก่อน ในตอนเริ่มแรก เด็กจะต้องหัดเขียนสะกดคำก่อน เมื่อเขียนสะกดคำได้ถูกต้อง ก็จะทำให้มีความสามารถในการเขียนด้านอื่น ๆ ตามไปด้วย การเขียนจึงมีคุณค่าและความสำคัญเป็นอย่างมาก แต่การที่จะเขียนให้ดีและเขียนให้ถูกต้องได้นั้น ก็ต้องเริ่มจากการศึกษาเล่าเรียนมาตั้งแต่วัยเด็กหรือ วัยเยาว์ การเรียนดังกล่าว ก็ต้องเริ่มจากที่โรงเรียน ต้องให้ครูนั้นช่วยสอน จึงจะสามารถอ่านและเขียนภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง

ส่วนทักษะในด้านการอ่านก็มีความสำคัญเช่นเดียวกัน เพราะการอ่านคือการถ่ายทอดความหมายจากตัวอักษรเป็นแนวคิด และจับความสำคัญของผู้เขียนได้ สามารถรวบรวมความได้รวดเร็วและถูกต้อง (วณิ ฐาปนวงศ์ศานติ, 2520, หน้า 3) งานของนักเรียนในวันหนึ่งๆ ดูเหมือนจะต้องอาศัยการอ่านแทบทุกงาน เมื่อเรียนคณิตศาสตร์นักเรียนจะต้องอ่านโจทย์คณิตศาสตร์ เมื่อเรียนวิทยาศาสตร์นักเรียนต้องอ่านหนังสือหรือสมุดจดวิทยาศาสตร์ แม้แต่วิชาพลศึกษาซึ่งดูไม่ค่อยมีความจำเป็นต้องใช้การอ่าน แต่บางครั้งนักเรียนก็ต้องอ่านกฎเกณฑ์ของกีฬาบางอย่าง ส่วนวิชาภาษาไทยนั้นยังมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะถ้านักเรียนอ่านหนังสือไม่ได้ ก็จะไม่สามารถเรียนรู้วิชาการในด้านอื่นๆ ได้เลย การอ่านแยกออกเป็น 2 ประเภท คือ อ่านออกเสียงและ อ่านในใจ คนที่อ่านหนังสือชำนาญแล้วส่วนมากมักจะอ่านในใจ ถ้าไม่ต้องการจะให้ผู้อื่นรู้เรื่องราวด้วย การอ่านในใจทำให้ผู้อ่านทำการอ่านได้รวดเร็วกว่าการอ่านออกเสียง ดังนั้นจึงมีคนนิยม อ่านในใจกันมาก แต่การอ่านออกเสียงก็มีที่ใช้หลายรูปแบบ เช่น อ่านเรื่องราวต่างๆ ให้เพื่อนฟัง การอ่านข่าว เป็นต้น การอ่านออกเสียงนั้นยากกว่าการอ่านในใจ เพราะเวลาอ่านออกเสียงผู้อ่านจะต้องเปล่งเสียงออกมาให้ชัดเจนชัดคำเพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจ

ส่วนจุดประสงค์ของการอ่านนั้น โดยทั่วไป แล้วมีอยู่ 2 ประการ คืออ่านเพื่อหาความรู้และอ่านเพื่อหาความบันเทิงใจ การอ่านเพื่อหาความรู้เป็นการอ่านที่ยากและต้องอาศัยความชำนาญเป็นพิเศษและในขณะเดียวกันก็เป็นการอ่านที่ให้ประโยชน์มาก ส่วนการอ่านเพื่อหาความบันเทิงเป็นการอ่านที่ง่ายและให้ประโยชน์แก่ผู้อ่านเป็นบางเวลาและบางโอกาส ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้เป็นความสำคัญของการเขียนและการอ่านเพื่อใช้เป็นทักษะทางภาษาในการสื่อสารของมนุษย์ที่มีความจำเป็นในชีวิตประจำวัน

ในด้านการย่อความนั้นมีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันของคนทั่วไป นักศึกษานักวิทยาศาสตร์ นายแพทย์ นักหนังสือพิมพ์ ครู อาจารย์ ข้าราชการ ตลอดจนนักธุรกิจทุกแขนง ต้องใช้วิชาย่อความในงานอาชีพของตนทั้งสิ้น โดยยกตัวอย่าง เช่น นักศึกษาใช้การย่อความในการฟังบรรยาย จับประเด็นสำคัญมาบันทึกไว้กันลืม ส่วนนักวิทยาศาสตร์ทดลองเพื่อศึกษาสิ่งแปลกใหม่ ทำซ้ำแล้วซ้ำอีก โดยพลิกแพลงกลวิธีให้ได้ผลอันเป็นที่ปรารถนา หลังการทดลองแต่ละครั้ง จะจดผลการทดลองย่อๆ ได้ เพื่อใช้ศึกษาเปรียบเทียบและเป็นแนวทางในการทดลองครั้งต่อไป ส่วนนักหนังสือพิมพ์หรือนักข่าว ใช้การย่อความในการเก็บข่าว สัมภาษณ์บุคคลต่างๆ หรือจะเป็นทางด้านครู อาจารย์ ก็จะมีการค้นคว้า เพื่อนำความรู้มาสอน ต้องใช้หลักในการย่อความ จับใจความสำคัญจากหนังสือตำราต่างๆ รวบรวมเรียบเรียงเป็นเรื่องราวต่อเนื่องกัน เพื่อให้นักเรียนมีความรู้อย่างกว้างขวาง

สำหรับบุคคลทั่วไปใช้การย่อความทั้งในลักษณะที่เป็นวิชาการและไม่เป็นวิชาการ ตัวอย่างง่ายๆ ของย่อความที่ไม่เป็นวิชาการก็เช่น การเล่าเรื่องราวต่างๆ ที่ได้ยินได้ฟังให้แก่ผู้อื่นอีกต่อหนึ่ง การเล่าเรื่องจากหนังสือ ภาพยนตร์ ข่าว ให้ผู้อื่นฟัง เป็นต้น ส่วนการย่อความที่มีลักษณะเป็นทางการ เช่น ย่อเก็บใจความจากหนังสือเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา

ย่อความรู้เพื่อบันทึกไว้กันลืม ย่อข่าวต่างๆ เพื่อทำเป็นข่าวย่อ เป็นต้น ในการย่อความทั้งที่เป็นวิชาการและไม่เป็นวิชาการนี้ หากจะให้ได้ผลประโยชน์เต็มที่ ผู้ย่อจะต้องเรียนรู้หลักของการย่อเพื่อให้ตรงจุดมุ่งหมาย แม้ว่าในบางครั้งการถ่ายทอดเนื้อความที่ย่อ นั้นต้องอาศัยความสามารถในการใช้สำนวนโวหารและเทคนิคต่างๆ อันอาจเป็นความสามารถพิเศษ แต่จุดที่สำคัญที่สุดคือ ข้อความที่ย่อแล้วนั้นจะต้องรักษาเนื้อความสำคัญโดยครบถ้วน และไม่ผิดพลาดหรือบิดเบือนไปจากความเดิม (ศศิธร ัญญลักษณ์นันท์, 2542, หน้า 192) การที่ย่อความมีความสำคัญต่อทุกอาชีพ ทุกประเภท ควรเรียนรู้การย่อความให้ได้ผลดี เพื่อช่วยให้กิจการงานต่างๆ ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับนักเรียนในระดับประถมศึกษา การย่อความ ก็มีความสำคัญมากในการศึกษาเล่าเรียน การย่อความเป็นการฝึกการอ่านหรือการฟังเพื่อเก็บใจความ จึงเกิดประโยชน์ในแง่ของการประหยัดเวลาและแรงงานสมองที่จะต้องจดจำ การฝึกเขียนบทย่อความบ่อยๆ จะช่วยให้นักเรียนเก็บความได้เก่งขึ้น ต่อจากการเก็บใจความ ก็จะถึงการรวบรวมและเรียบเรียงใจความขึ้นใหม่ ผู้ย่อจะได้ฝึกหัดการเขียนประโยคให้กระชับรัดกุม และได้ใจความชัดเจน โดยให้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ไวยากรณ์

โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ ตำบลวังม่วง อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี ในปัจจุบันนั้น การเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้พบว่าการเขียนภาษาไทยในด้านการย่อความของนักเรียนยังไม่มีประสิทธิภาพ เพราะจากการตรวจใบงาน ตรวจสมุดแบบฝึกหัดวิชาภาษาไทยของนักเรียน รวมถึงการสอบถามจากครูที่สอนวิชาภาษาไทยในโรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ พบว่านักเรียนเขียนย่อความยังไม่ถูกต้อง รูปแบบการเขียนย่อความยังไม่ตรงตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และขั้นตอนในเขียนย่อความยังไม่ตรงตามที่วางไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานดังกล่าว โดยดูจากการเขียนไม่ถูกต้องเขียนไม่ถูกรูปแบบ ไม่มีหลักในการเขียน ขั้นตอนการเขียนไม่ถูกต้อง รูปแบบการเขียนย่อความยังไม่ชัดเจน เช่น การจับประเด็นสำคัญๆ ไม่ได้ เขียนสรุปเนื้อเรื่องไม่ได้ เป็นต้น และจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนย่อความ พบว่าการเขียนย่อความของนักเรียนยังไม่ถูกต้องและขาดแนวทางในการเขียนย่อความที่ถูกหลักของการย่อความ

จากการสัมภาษณ์ จารุวรรณ ก้อนนิล (2551, มิถุนายน 16) ซึ่งเป็นครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนโรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ กล่าวว่า การเขียนของนักเรียนโดยเฉพาะด้านการเขียนย่อความ ยังไม่ดี คือ

1. นักเรียนเขียนย่อความไม่ถูกหลักการเขียนย่อความ ไม่มีการเกริ่นนำ และจับประเด็นในการเขียนไม่ถูก และการเขียนยังวกวนและไม่มีประสิทธิภาพ การสรุปเรื่องยังไม่ถูกต้องและตรงประเด็น

2. วางรูปแบบของการเขียนย่อความไม่ถูกต้อง

3. การเขียนย่อความ ยังไม่ถูกต้องตามขั้นตอนต่างๆ ของการเขียนย่อความ จับใจความสำคัญๆ ไม่ได้

ในขณะที่ อารยา โมกขศักดิ์ (2551, มิถุนายน 16) ซึ่งเป็นครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนโรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ กล่าวว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในภาคเรียนที่ 1 มีปัญหาทางการเขียนย่อความและผลของการเรียนภาษาไทยในด้านการย่อความออกมา ยังไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย เช่น เขียนผิดหลักการ เขียนผิดขั้นตอน เขียนผิดรูปแบบ เขียนย่อความไม่ถูก ส่วนใหญ่ลอกจากหนังสือมากกว่าย่อเอาใจความสำคัญๆ หรือไม่ จับใจความสำคัญมาเขียน เป็นต้น

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาและหาแนวทางในการแก้ปัญหา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การเขียนย่อความของนักเรียน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้นักเรียนเขียนย่อความดังกล่าวได้ดีและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ นักเรียนโรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี มีพัฒนาการในด้านการเขียนย่อความได้ดีและมีประสิทธิภาพในด้านการเขียนย่อความมากยิ่งขึ้น

คำถามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการการพัฒนาทักษะการย่อความของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี ในปัจจุบันเป็นอย่างไร

2. แนวทางและวิธีการพัฒนา และดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาทักษะการย่อความ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี เป็นอย่างไร

3. จะพัฒนาทักษะการย่อความ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี ได้อย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการการพัฒนาทักษะการย่อความของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี

2. เพื่อแสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนา และดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาทักษะการย่อความ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี

3. เพื่อพัฒนาทักษะการย่อความ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตพื้นที่

โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี

2. ขอบเขตประชากร

2.1 ผู้มีส่วนสำคัญในการพัฒนา ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี ซึ่งมีจำนวน 15 คน นักเรียนชาย 9 คน นักเรียนหญิง 6 คน

2.2 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง ซึ่งได้แก่

2.2.1 ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ จำนวน 1 คน

2.2.2 คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 7 คน

2.2.3 ครูภาษาไทย โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ จำนวน 5 คน

2.2.4 ผู้เชี่ยวชาญในด้านภาษาไทย จำนวน 4 คน

2.2.5 พระภิกษุผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดสว่างอารมณ์ จำนวน 1 รูป

2.2.6 พระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จำนวน 3 รูป

3. ขอบเขตเนื้อหา

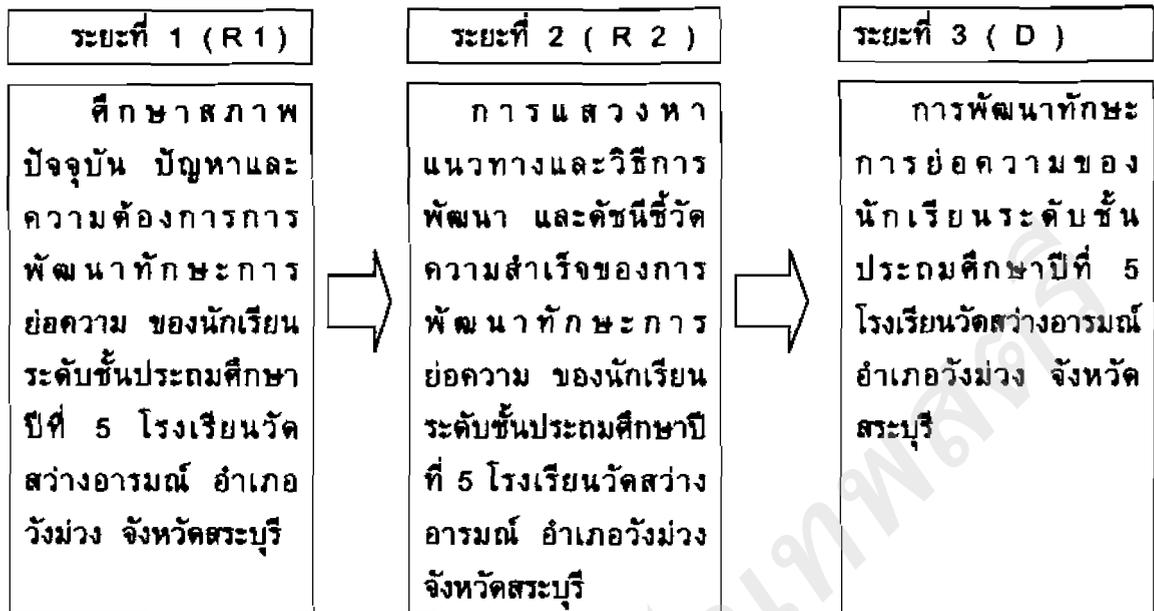
เนื้อหาที่ใช้เป็นกรอบในการศึกษา ได้แก่ ทักษะการย่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ โดยยึดตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และวิธีการย่อความที่ดี ซึ่งประกอบด้วย

3.1 การจับใจความสำคัญของเรื่อง

3.2 การเรียบเรียงให้ถูกแบบแผนของการย่อความ

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาทักษะการย่อความ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี เป็นการพัฒนาระบวนการเรียนรู้ ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานที่เชื่อมั่นว่า ผู้มีส่วนอย่างสำคัญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะการย่อความให้ถูกต้อง ในฐานะที่เป็นคนไทยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรีนั้น มีศักยภาพเพียงพอที่จะพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน ถ้าได้รับการเสริมพลัง (empowerment) ได้อย่างเหมาะสม ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้จึงเป็นการวิจัยและพัฒนา โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เป็นการวิจัยที่เน้นการมี ส่วนร่วมอย่างสำคัญจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายในทุกขั้นตอนของการวิจัยและพัฒนา โดยกำหนดการดำเนินงานไว้ 3 ระยะต่อเนื่องกัน ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการพัฒนาทักษะการย่อความ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี

นิยามศัพท์เฉพาะ

ทักษะการย่อความ หมายถึง ความสามารถในการสรุปสาระสำคัญของเรื่อง แล้วนำมาเรียบเรียงใหม่เป็นข้อความสั้น กระชับ โดยไม่ให้ความหมายเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ ตำบลวังม่วง อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี ในด้านการจับใจความสำคัญของเรื่อง และการเรียบเรียงให้ถูกแบบแผนของการย่อความ

การจับใจความสำคัญของเรื่อง หมายถึง การเก็บใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านแล้วนำมาเรียบเรียงใหม่ให้เป็นเรื่องราวด้วยถ้อยคำของผู้ย่อเอง

การเรียบเรียงให้ถูกแบบแผนของการย่อความ หมายถึง ขั้นตอนต่างๆ ของการย่อความ ประกอบด้วย การอ่านจับใจความว่าเป็นงานเขียนประเภทใด เรื่องอะไร แหล่งที่มาจากไหน ผู้แต่งคือใคร ใจความว่าอย่างไร แล้วนำมาเรียบเรียงตามลำดับความสำคัญของเรื่อง การจัดรูปแบบของเรื่อง การลำดับเนื้อหา และการใช้สำนวนภาษาให้ถูกต้อง

สภาพปัจจุบัน หมายถึง ระดับความรู้และทักษะในการย่อความที่เป็นอยู่ในปัจจุบันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ ตำบลวังม่วง อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี

ปัญหา หมายถึง สิ่งที่เป็นสาเหตุทำให้นักเรียนยังย่อความได้ไม่ถูกต้อง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ ตำบลวังม่วง อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี

ความต้องการ หมายถึง กิจกรรมในการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาทักษะการย่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ ตำบลวังม่วง อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ มีพัฒนาการในด้านทักษะการย่อความ สามารถเขียนย่อความได้ถูกต้อง
2. เกิดการพัฒนาแบบมีส่วนร่วม โดยที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาทักษะการย่อความ ได้รับรู้และมีส่วนร่วมแก้ปัญหา ก่อให้เกิดการพัฒนาทักษะการย่อความของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. สามารถนำแนวทางและวิธีการที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ไปปรับใช้กับนักเรียนอื่น ๆ ในระดับเดียวกันได้ รวมไปถึงในโรงเรียนอื่น ๆ หรือนำไปประยุกต์ใช้ที่อื่น ๆ ได้เช่นเดียวกัน
4. สามารถนำแนวทางและวิธีการที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนวิชาอื่นๆ หรือในระดับช่วงชั้นที่สูงขึ้นได้เป็นลำดับต่อไป